

YENİ
TÜRKİYE
SÖZLEŞMESİ

2023

15 NİSAN 2015

YENİ
TÜRKİYE
SÖZLEŞMESİ

2023

- 1 Her siyasal düşünce ve düzen, insana hitap etmek ve belli bir mekana ve zamana dayanmak zorundadır. İnsana hitap etmeyen ve zaman ve mekânın gereklerini gözetmeyen hiçbir siyasal düzen kalıcı olamaz.
- 2 Yeni Türkiye, Cumhuriyetimizin 100. yılına yürürken insana, zamana ve mekâna hakkıyla hitap eden kapsayıcı bir yenilenmenin ve süreklilik içinde yeniden inşa sürecinin eseri olacaktır.
- 3 Üz yıl önce Trablusgarp, Balkan ve Birinci Dünya Savaşı'nın acıları üzerinde onurlu bir İstiklal Savaşı vererek Cumhuriyetimizi kuran neslin torunları olarak bizler bu onurlu savaş sonunda özgürleştirilen vatanımızın asli sahipleriyiz.
- 4 Etnik, dini, mezhebi ve bölgesel zenginliğimiz, kadim ortak geçmişimizin güzel yansımalarıdır ve vatanımızın asli sahipleri ve devletimizin eşit vatandaşları olduğumuz gerçeğinin en güçlü dayanaklarıdır.

5 Yüz yıl önce kadim coğrafyamızın her bir köşesinden, Anadolu'dan, Rumeli'den, Orta Doğu'dan, Kafkasya'dan gelerek sömürgeciliğe karşı omuz omuza mücadele eden dedelerimiz için de, onları Orta Asya'dan Hind'e, Güneydoğu Asya'dan Afrika içlerine kadar ellerindeki dar imkânlarla ve dualarla destekleyen mazlum milletler için de İstiklal Savaşımız, sadece bir milletin var olma savaşı değil, bütün bir insanlık onuru için verilen kutsal bir mücadele idi.

6 Bugün de Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin en temel ilkesi insan onurunun korunmasıdır.

7 Bu ilkeyi, Şeyh Edebali'nin kadim siyasal bilincimizin ve devlet ahlakımızın temelini dokuyan 'insanı yaşat ki devlet yaşasın' ilkesinin çağdaş siyaset dilindeki karşılığı olarak görüyor ve gelenek ile çağdaşlığı bu çerçevede bir zıtlık içinde değil, ayrılmaz bir bütünlük içinde değerlendiriyoruz.

8 İnsan onuruna yakışır bir kültürel ve ekonomik gelişmişlik seviyesine sahip olmak 'insanı yaşatmak' idealinin ayrılmaz unsurudur ve devletin asli sorumluluğu vatandaşlarının onurlu bir hayat sürmelerine zemin oluşturacak siyasi, kültürel ve ekonomik şartları sağlamaktır.

9 İnsan onuru siyasi, ekonomik ve kültürel düzenimizin de, dış politikamızın da temelini teşkil etmektedir.

10 İnsan onurunu zedeleyen hiçbir uygulama ve politika meşru görülemez ve gösterilemez.

11 İnsan onuru ile taçlandırılan Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı kimliği taşıyan hiç kimse hiç bir makam ve güç sahibi tarafından tahkir edilemez; inancı, rengi, cinsiyeti, dili, ırkı, siyasi düşüncesi, felsefi anlayışı ve hayat tarzı sebebiyle ayrımcılığa maruz bırakılamaz, herhangi bir şekilde nefret söylemine muhatap kılınmaz.

12 Devletler ve milletler ancak ve ancak onları oluşturan bireylerin aidiyet bilinciyle tarih içindeki varlıklarını sürdürebilirler.

13 Vatandaşların ülkelerine duydukları aidiyet bilinci ve hiçbir vatandaşı veya vatandaş grubunu dışlamayan ve ötekileştirmeyen içselleştirici bir siyaset anlayışı, devletlerin bekasının en temel garantisidir.

14 Ülkeleri aidiyet bilinci kurar ve ayakta tutar; ekonomik, siyasi ve askeri güç ise yükseltir ve tahkim eder.

15 İnsan onuru ilkesinin anayasal ve siyasal düzenimizdeki dayanakları aidiyet bilincimizi oluşturan ortak tarihdaşlık ve hak, hukuk ve adalete dayalı eşit vatandaşlıktır.

16 Ortak tarihdaşlık ortak kadim geçmişimizi ve geleceğe dönük ortak kader bilincimizi yansıtmaktadır.

17 Yüzyıllardır Anadolu'da gerçekleştirdiğimiz ortak medeniyet birikimi, bu medeniyet birikimi üzerinde yükselen Selçuklu ve Osmanlı düzenleri, yüz yıllık Cumhuriyet kazanımları ve yarım asrı geçen demokrasi tecrübesine dayanarak son 12 yıllık toparlanma döneminden sonra tam bir özgüven içinde 21. yüzyılın yükselen güçleri arasına girmeye hazırlanıyoruz.

18 Bu çerçevede dinamik tarihi akış içinde hedefimiz, bütün unsurlarıyla milletimizi tarihin nesnesi değil öznesi; millet iradesine dayanan devletimizi de tarihi akışın edilgen takipçisi değil, öncüsü kılmaktır.

19 Eşit vatandaşlık ilkesi ise çağdaş siyasal meşruiyetin temelidir ve bu temel hiçbir surette ve hiçbir gerekçe ile zayıflatılamaz, göz ardı edilemez.

20 Bu temel üzerinde Cumhuriyetimizin 100. yılına yürürken önceliğimiz ülkemizin katılımcı, çoğulcu, özgürlükçü, demokratik ve sivil bir anayasa ile yönetilmesini sağlamaktır.

21 Özgürlük, eşitlik ve adalet değerleri üzerine inşa edilecek yeni anayasal düzenimizin en temel ilkesi, ahlaki referansı ve ruhu insan onuru olacaktır.

22 İnsan onuru ancak ve ancak insanın tercih ve irade gücünü yansıtan özgürlükler ile hayat bulabileceğinden, yeni anayasal düzenimizin odağında insan hak ve özgürlükleri yer alacaktır.

23 **K**adim kültürümüzde esasları konmuş olan canın, aklın, neslin, inancın ve mülkün korunması kamunun sorumluluk alanlarını, çağdaş toplumsal hayatın temelini dokuyan evrensel insan hakları beyannameşi ise vatandaşların temel özgürlük alanlarını tanımlar.

24 **B**u çerçevede düşünce, inanç, ifade ve girişim özgürlüğü insan onurunun ve kimliğinin ayrılmaz bir parçasıdır ve anayasal koruma altındadır.

25 **B**u özgürlükleri sınırlayan yegâne unsur eşit haklara sahip diğer vatandaşların özgürlük alanları ve onurlarıdır.

26 Her özgürlük bir sorumluluk getirir. Basın ve ifade özgürlüğü özel hayata saygılı basın ahlakını, girişim özgürlüğü meşru ve vergilendirilmiş kazanç anlayışını, inanç özgürlüğü diğer inançlara saygıyı gerektirir.

27 Kamu düzenini insan hak ve özgürlüklerinin hayat alanı olarak görüyor; bu çerçevede özgürlük ve güvenlik kavramlarını birbirlerinin karşıtı değil, tamamlayıcı unsurları olarak değerlendiriyoruz.

28 Özgürlüğü garanti edilmemiş insanın kendi onurunu koruması, güvenliği tehdit altında olan birinin kendi özgürlük alanını yaşaması mümkün değildir.

29 Güvenlik adına özgürlüklerin kısıtlanmasının insan onurunu yok eden dikta rejimlerine, özgürlük adına güvenliğin ihmal edilmesinin ise kaosa ve iç çatışmalara yol açtığı gerçeğinden hareketle, özgürlük-güvenlik dengesini ve uyumunu siyasal meşruiyetin temeli olarak görüyoruz.

30 Siyasal meşruiyet, siyasal düzenin asli kurucusu olan vatandaşlar ile bu düzenin görünen yüzü olan devlet arasında kurulan bir rıza ilişkisinin ve toplumsal sözleşmenin ürünüdür.

31 Dolayısıyla siyasal meşruiyetin ve egemenliğin kaynağı da, denetleyicisi de sadece ve sadece eşit vatandaşlardan oluşan millettir.

32 İstiklal Savaşımızın yürütülmesinin ve Cumhuriyetimizin kurulmasının anayasal temelini oluşturan 1921 Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun 1. Maddesi'nde de ifade edildiği gibi "Hâkimiyet bilâ kaydü şart milletindir".

33 Bu kurucu ilke, ilan edildiği ilk günkü gibi bugün de geçerlidir; yarın da geçerli olacaktır.

34 Devlet mekanizmaları toplum üzerinde egemenlik kurma araçları değildir.

35 Bütün bu mekanizmalar milletin emrindedir. Yani amir olan millettir, memur olan devlettir.

36 Meşruiyetini milletten almayan ve milletin denetimine açık olmayan hiçbir gücün, cuntanın, vesayet odağının, paralel yapının veya bürokratik seçkinciliğin küllî ya da kısmî egemenliği kabul edilemez.

37 Meşruiyetini milletten almış yönetimlere karşı gerçekleştirilen 27 Mayıs, 12 Mart ve 12 Eylül gibi doğrudan, 28 Şubat, 27 Nisan ve paralel yapı oluşumları gibi dolaylı darbe ve müdahale girişimlerini kınıyor, meşruiyetini milletten alan demokratik güçler olarak ileride olabilecek benzer girişimlere karşı ortak tavır alacağımızı ilan ediyoruz.

38 Demokrasiyi 1947 yılında ‘açık oy-gizli tasnif’ esasına dayalı muhtarlık seçimlerinde kaçırılmak istenen sandığa “sandık namusumuzdur” diye kapanarak sadece sandığı değil, millet iradesini ve vatandaşlık onurunu da koruyan Mersin Arslanköylü yiğit Anadolu kadınlarının kutsal bir emaneti olarak görüyoruz.

39 Her seçimde vatandaşlarımızca korunan bu emanet demokrasimizin kökleşmesini sağlamıştır. Açık ve şeffaf seçimler, bundan sonra da demokrasiye dayalı siyasi istikrarımızın en temel düsturu olacaktır.

40 Bu çerçevede sandık ile sembolleşen seçme ve seçilme hakkı en temel vatandaşlık hakkıdır ve bu hak hiçbir surette ve hiç bir gerekçeyle sınırlandırılmaz, yok sayılamaz ve iptal edilemez.

41 Cumhuriyetimizin demokrasi ile taçlanması geri döndürülemez bir kazanımdır.

42 Cumhuriyetimiz ortak aidiyetimizin, demokrasi bu ortak aidiyet alanındaki farklılıklarımızın korunmasının teminatıdır.

43 Nihai hedefimiz evrensel ölçekte çoğulcu, eşitlikçi ve katılımcı demokrasiyi hayatın bütün alanlarında yaşanır kılmaktır.

44 **T**emsili demokrasi bütün unsurları ile korunurken, çağdaş teknolojik gelişmelerin gerekli kıldığı yeni katılım kanalları geliştirilerek katılımcı demokrasi derinleştirilecek ve yerinden yönetim ilkesi ile tabana yayılacaktır.

45 **B**u çerçevede çoğulcu ve katılımcı demokrasinin zeminini oluşturan sivil toplumun güçlenmesine imkân sağlayacak ve sivil toplum kuruluşlarının demokratik yönetime daha aktif katkı sağlamasının önündeki engelleri kaldıracacağız.

46 **G**üçler ayrılığı ilkesine dayanan anayasal düzenimizde demokratik hukuk devleti ve milli irade perspektifiyle denetlenmeyen hiçbir güç olmayacaktır.

47 Millet tarafından doğrudan seçimle işbaşına gelen TBMM, yasama görevini yaparken hiçbir şekilde ve hiçbir güç tarafından baskı altına alınamaz.

48 TBMM'nin 7 Haziran seçimleri sonrasında öncelikli asli görevi ülkemizin ilk sivil anayasasını uzlaşma kültürü içinde yazmaktır. Ülkemizin bütün siyasi partilerini ve sivil toplum kesimlerini bu uzlaşmanın oluşumuna katkıda bulunmaya davet ediyoruz.

49 TBMM yeni sivil anayasanın kabulünden sonra bu anayasal çerçeve içinde yasama ve denetim faaliyetlerini yürütür. Bu faaliyetler anayasal çerçeve içinde denetime açık olacaktır.

50 Demokratik hukuk devleti ilkeleri çerçevesinde yargı bağımsızlığı esastır.

51 Bu bağımsızlık diğer anayasal güçler ile ilişkilerde olduğu kadar kendi içinde oluşabilecek örgütlenmelere karşı da korunacak ve juristokrasi (yargıçlar iktidarı) benzeri oluşumların önüne geçilecektir.

52 Yargı bağımsızlığının tamamlayıcı unsuru, insan onurunun korunması amacıyla hukuk ve adalet ekseninde teminat altına alınan tarafsızlık ilkesidir.

53 **H**ukuk düzenine, her bir yargıcın objektif hukuk normları içinde tek başına ve sadece kendi vicdanı ile karar vermesini sağlayacak bir işlerlik kazandırılacak; yargı kararları, demokratik hukuk devleti kuralları içinde denetime açık olacaktır.

54 **D**arbe dönemlerinde milli iradeyle işbaşına gelen hükümetleri sınırlamak için yapılan müdahaleler sonucu parlamenter sistem özünden ve işleyiş ilkelerinden uzaklaştırılmış; güçlü yetkilerle donatılmış olmakla birlikte hukuken sorumluluk taşımayan Cumhurbaşkanlığı makamı ile yetkileri sınırlandırılmış olmakla birlikte bütün hukuki ve siyasi sorumluluğu üstlenen Başbakanlık makamı arasında, son olarak 2001 ekonomik krizine de yol açan, yetki çatışmalarından kaynaklanan krizler yaşanmıştır.

55 **Y**etki kargaşası ile malul hale gelmiş olan idari yapının ve yürütme erkinin yeniden düzenlenmesine ihtiyaç bulunmaktadır.

56 Yürütme erkinde yetki-sorumluluk dengesinin hiçbir tereddüde mahal vermeyecek bir açıklıkta ortaya konması yönetimde etkinlik ve hesap verilebilirlik ilkelerinin hayata geçirilmesi açısından bir zarurettir.

57 2007 yılında yapılan anayasa reformunun ilk uygulaması olarak 2014 yılında Cumhurbaşkanı'nın doğrudan halk tarafından seçilmesi ile birlikte idari yapının Başkanlık sistemi yönünde yeniden yapılandırılmasını, yetki kargaşasının giderilmesi ve hesap verilebilirliğin gerçek anlamda tesisi için gerekli görmekteyiz.

58 Başkanlık sistemini, zikrettiğimiz özgürlükçü Anayasal çerçevede, yasama ve yürütmenin müstakil olarak etkin olduğu, demokratik denge ve kontrol mekanizmalarının öngörüldüğü, toplumsal farklılıkların siyasal temsilinin sağlandığı bir yönetim modeli olarak tasavvur ediyoruz.

59 Bütün siyasi tarafları ve sivil toplum kesimlerini etkin yönetim ve hesap verilebilirlik ilkeleri çerçevesinde bu yeniden yapılandırma sürecine katkıda bulunmaya davet ediyoruz.

60 Her ne surette olursa olsun yürütme erki de yasama ve yargı erki gibi anayasal denetime açık olacaktır.

61 Yürütme erkinin aygıtları olan sivil ve askeri bürokrasi, kadim siyaset kültürümüzden gelen ehliyet ve liyakat esasları ile çağdaş bürokrasinin rasyonel ve profesyonel kuralları içinde yapılanırlar ve çalışırlar.

62 Üstlendikleri işlevler ve görevler açısından hesap verme makamında bulunan ve milli iradeyle göreve gelmiş sivil otoriteye tek tek ve bir bütün olarak tâbidirler.

63 **K**amu otoritesi sadece ve sadece yetkiyi demokratik seçimlerle halktan almış yürütme erki sahiplerince kullanılır.

64 **B**ürokraside hiç bir gerekçeyle yatay ya da paralel örgütlenmelere izin verilmez. Bürokratik hiyerarşiyi dolayısıyla da devlet düzenini bozan uygulamalara karşı gereken tedbirler alınır.

65 **S**ömürgecilikten kaynaklanan sermaye birikimine ve zengin doğal kaynaklara sahip olmayan ülkemizin en önemli ekonomik güç unsurları özgürlükçü demokrasisi, iyi eğitilmiş dinamik insan kaynağı ve jeoekonomik açıdan eşsiz coğrafyasıdır.

66 **B**ugün bütün çağdaş örneklerde çok açık bir şekilde görüldüğü gibi, ekonomik kalkınma ile demokratik hukuk devleti ilkeleri arasında doğrudan bir irtibat söz konusudur.

67 Girişim özgürlüğünü teminat altına alan açık ve şeffaf hukuk kurallarının olmadığı ülkelerin uzun dönemli yatırımlar çekebilmesi de, sürdürülebilir bir kalkınma gerçekleştirmesi de mümkün değildir.

68 Demokratikleşme süreçleri ile ekonomik kalkınmamız arasında son 12 yıl içinde sağlanan güçlü bağ korunacak ve derinleştirilerek güçlendirilecektir.

69 3Y olarak tanımladığımız yasaklar, yolsuzluklar ve yoksulluğa karşı mücadeleyi ahlaki dokumuzun korunması, adil gelir dağılımına dayalı sosyo-ekonomik dengenin sağlanması ve demokrasi ile kalkınma arasındaki ilişkinin güçlendirilmesi açısından bir zorunluluk olarak görüyoruz.

70 Dünyada hiç bir ekonomik güç kaynağı insan kaynağından daha önemli ve kalıcı değildir. Kişi başına düşen milli gelir açısından alt orta gelir grubundan üst orta gelir grubuna yükseldiğimiz son 12 yıl içindeki kalkınmamızın niteliksel bir atılım içinde yeni bir aşamaya taşınması ve en kısa sürede yüksek gelir grubuna ulaşmamız temel hedefimizdir.

- 71 2023 hedefleri doğrultusunda İkinci Atılım döneminde temel hedefimiz insan odaklı kalkınmadır.
- 72 Ülkemizin insan kaynağını çağdaş dünya ile rekabet edebilir donanıma kavuşturan ve hayat boyu süren bir süreç olarak eğitimi insani kalkınmamızın odağına yerleştiriyoruz.
- 73 Ar-Ge ve yüksek teknoloji yatırımlarına büyük destekler vererek teknoloji tüketen değil teknoloji üreten bir ülke olacağız. Niceliksel kalkınma niteliksel derinlik kazanacaktır.
- 74 İnsan onuruna dayalı siyaset anlayışımızın ve insan odaklı kalkınma stratejimizin en temel araçlarından birisi bütün vatandaşlarımızı kuşatan sağlık politikalarımız ve sosyal devlet uygulamalarımızdır.

75 Devlet, geleceğimizin teminatı olan gençlerimizin bedenî, ruhî ve zihnî donanımı için her türlü tedbiri almakla yükümlüdür.

76 Pozitif ayrımcılığı anayasal teminat altına aldığımız kadınlarımızın sosyal hayat içindeki konumlarının güçlendirilmesi, sosyal güvencelerinin sağlanması ve karar mekanizmalarındaki etkinliklerinin artırılması en öncelikli hedeflerimiz arasındadır.

77 Engelli vatandaşlarımızın toplumsal hayata katılımının önündeki bütün engelleri kaldırmak devletimizin sadece anayasal bir görevi değil aynı zamanda ahlaki bir sorumluluğudur.

78 Asya, Avrupa ve Afrika ana kıtasının merkezinde ve önemli denizlerin ve ekonomik havzaların kesişim hattında bulunan coğrafyamız enerji, tarım ve ticaret stratejilerimiz bağlamında en etkin şekilde değerlendirilecektir.

79 **K**adim İpek Yolu'ndan küresel enerji hatlarına ve ticaret yollarına geçişte öncü bir rol üstlenilecek ve bu yolla ekonomik karşılıklı bağımlılık ilkesinden hareketle bölgesel barış alanları oluşturulmaya çalışılacaktır.

80 **E**konomide nihai hedefimiz ülkemizin her köşesinde vatandaşlarımızın evrensel standartlarda onurlu bir hayat yaşamasını sağlayacak gelişmişlik düzeyine ulaşmak, uluslararası rekabette dünyanın en güçlü 10 ekonomisi arasına girerek Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün muasır medeniyetler seviyesine ulaşmak ve onu geçmek hedefini gerçekleştirmektir.

81 **E**konomik gücümüz ile ulusal güvenlik ihtiyaçlarımızın kesişim alanında milli savunma sanayimizin dışa bağımlılığını azaltacak şekilde güçlendirilmesi milli bekamızın en önemli dayanaklarından biridir.

82 Bugün çevre bölgelerde yaşanan krizlerin oluşturduğu ateş çemberi ile kuşatılmış bulunan ülkemizin bir istikrar adası olma hüviyeti korunacak, bunun için gerekli güvenlik altyapısı oluşturulacaktır.

83 Dış politikamızda tarihi ve stratejik derinliğimize dayalı olarak bu siyasi ve ekonomik hedefler doğrultusunda milletimizin uluslararası alanda onurlu bir yer edinmesi temel hedefimizdir.

84 İstiklal Savaşımızın temel ilke ve ruhundan hareketle dış politikamızda her zaman mazlumların ve mazlum milletlerin yanında yer alarak insan onurunu koruyan değer odaklı bir yaklaşım benimsenecektir.

85 Bu yaklaşım gerçekçi dış politika uygulamaları ile hayata geçirilerek bölgesel ve küresel barışa katkı sağlayan özgün bir vizyon ortaya konacaktır.

- 86 Çok boyutlu tarihi ve coğrafi zeminden hareketle dış politikada benimsediğimiz dinamik ve çok boyutlu yaklaşım sürdürülecektir.
- 87 Bu çerçevede uluslararası kurumlara üyeliğimiz ve ittifak ilişkilerimiz uluslararası barış ve istikrara katkı hedefine yönelik olarak etkin bir şekilde değerlendirilecek ve AB üyeliği yönündeki stratejik perspektifimiz korunacaktır.
- 88 Komşu ülkeler ile geliştirdiğimiz Yüksek Düzeyli İş Birliği mekanizmaları her alanda derinleştirilecektir.
- 89 Balkanlar, Kafkaslar, Orta Asya ve Orta Doğu gibi komşu bölgelerde kalıcı istikrar ve barışı temin edecek öncü ve vizyoner rolümüz pekiştirilecektir. Özellikle son yıllarda iç gerilimler yaşayan İslam dünyasında ve gönül coğrafyamızda birlik ve barış ortamının tesisi yönünde gereken her türlü çaba gösterilecektir.

90 Afrika, Asya ve Latin Amerika derinliğinde geliştirilen açılım politikaları kararlı bir şekilde çeşitlendirilecektir.

91 Vicdani diplomamızın bir gereği olarak çevremizdeki kriz bölgelerinde ve Afrika gibi yardıma ihtiyaç hisseden coğrafyalarda sürdürdüğümüz insani yardımların, bu dost ve kardeş ülkelerde silinmeyecek izler bırakacağına inanıyoruz.

92 Bütün bu dış politika alanları, ülkemizin küresel bir güç haline gelmesini sağlayacak şekilde bütüncül bir strateji çerçevesinde uygulanacaktır.

93 Dünyada hiçbir ülke ve mekân medeniyet mirası bakımından bizim ülkemiz kadar şanslı ve birikimli değildir.

94 İnsanlık tarihinin kadim, modernite ve küreselleşme evreleri, bu topraklarda yoğun bir şekilde yaşanmış ve yaşanmaktadır. İlk tarım toplumunun yaşadığı Çatalhöyük'ten kadimin en renkli son örneği olan Osmanlı İstanbul'una kadar kadim birikimin bütün renkleri bu mekanda hayat bulmuş; modernite ile kadimin en kapsamlı yüzleşmesi bu coğrafyada yaşanmıştır. Bugün de küreselleşmenin getirdiği bütün dinamik süreçlere en derinden ve en yakından muhatabız.

95 **K**aynağında derin bir insan, zaman ve mekân idraki barındıran bu engin tecrübe birikiminin en doğal sonuçlarından biri çevre ve şehir bilinci konusundaki duyarlılığımızdır.

96 **V**aroluşumuzun ontolojik zeminini oluşturan doğanın ve çevrenin korunması gelecek nesillere olan bir borcumuzdur ve bu ülkenin havası, suyu, toprağı, güneşi, ırmakları, dağları, ormanları ve ovaları vatandaşlarımızın mekan bilincine ve devletimizin sorumluluk alanına emanettir.

97 **M**imari, insani ve sosyal doku açısından en kadim şehir kültürüne sahip olma bilinci ile bu zengin kültürü koruyarak şehirlerimizi insanlık birikimine açmamız ve küreselleşmenin meydan okumalarına karşı insan odaklı bir şehir bilincini yaşanır kılmamız kültürel sürekliliğimizin en temel şartıdır.

98 **B**ütün bu engin birikime dayanan kültürel birlikteliğimizin esası ‘kesrette vahdet’ yani ‘çoklukta birlik’ ilkesidir.

99 Bu ilke ile içselleştirici, kuşatıcı ve bütünleştirici bir yaklaşımla büyük bir kültürel uyanışa zemin teşkil edecek bir harmanlanma gerçekleştirecek; hiçbir medeniyet birikimini ötekileştirmeyen ve dışlamayan bu kültürel harmanlanma ile köklü medeniyet birikimimizden evrensel insanlık kültürüne özgün katkılar sunacak, büyük bir varoluşsal kriz yaşanan bu tarihi dönemde insan onuruna dayalı yeni bir medeniyet çağrısının öncüsü olacağız.

100 Türkiye, zengin kültürel birikimi, özgürlükçü demokrasi tecrübesi, güçlü ekonomisi, insan odaklı siyaset anlayışı, sağlam sosyal dokusu, dinamik insan unsuru, etkin dış politikası ile insanlık âleminin onurlu bir üyesi ve küresel düzenin yükselen gücüdür. Bu yükseliş insan onurunu esas alan Yeni Türkiye sözleşmesi ile geleceğe taşınacaktır.

Ahmet Davutoğlu

AK PARTİ Genel Başkanı ve
Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı

YENİ
TÜRKİYE
SÖZLEŞMESİ

2023

15 NİSAN 2015

